

BAJTÁRSI

LEVÉL

1953. VI. évf. 3. sz. levél. 19. oldal. Broganz, 1953. márc-áprl. hó

ÁHOGYAN MI 1848 MÁRCIUS 15. MA LÁTJUK!

Krisztus után 800-900-as években a rokontalan magyarság vette birtokába a kárpáti medencét és evvel a cselekedetével szétguzta az akkor már keletkezében volt nagy szláv egységet, mely az Északi-tengertől a Földközi-tengerig nyult volna. A magyarságnak óriási problémákat kellett megoldania. Le kellett szoknia lovas, nomád életformájáról, ami nagyon, de nagyon nehezen ment. Bele kellett illeszkednie abba a társaságba, amelybe került világnézeti szempontból is. Ezt is megtette és önmagát marcangolva vette fel a keresztiséget, jóllehet saját magának is tiszta egy Isten hite volt és erkölcsi tisztábbak, mint más népeké. Más értékrendhez kellett szoknia. Ezt is úgy, ahogyan megtette, de a régít mindég visszasírta. Még átnevelésével, az átértékeléssel volt elfoglalva, mikor szembekerült azzal a testvérnéppel, mely nem állapodott meg idegenek közt, ezért ősi életformáit, szokásait megtarthatta és tőle 1241-ben a mohi síkján döntő vereséget szenvedett. A mongol testvérnép megszállta a magyar szállásterületeket és úgy bánt a magyarokkal, mint renegát, önmagát és kulturáját eláruló, megtagadó néppel. Irtotta, szidta, gúnyolta, rabságba hajtotta. A nyugat nem segített. Ez volt az első csalódás. Alig heverte ki ezt a súlyos megrázkodtatást, már is egy másik távoli testvérnép ellen kellett védekeznie, a török ellen. Majdnem két évszázadon át állta meg a magyar becsülettel a helyét, de miután igazi segítséget sehonnán sem kapott, 1526-ban a mohácsi síkon esztávészttve, elvesztette koronás királyát és ezzel együtt állami függetlenségét. A Habsburg-ház uralma alá került, mely teljesen idegenül állt a magyar nép lelkével, kulturájával szemben. II. József pl. jót akart minden alattvalója részére, mikor a "Gesamtmonarchie", az egységes monarchia tervét ő ajtotta megvalósítani, melyben csak egy nyelv, egy kultúra, egy szellem ure kodott volna: a német! De nem számolt a magyarok ragaszkodásával kulturájá, nyelv, szellemre iránt. A magyar magyar akart maradni és Isten tudja megmondani milyen csoda folytán az is maradt. De 1526 óta azt is látta a magyar, hogy csak úgy tudja magyarságát megtartani s így az általános emberi értékeket kifejezni, kitermelni, ha visszacszerzi állami függetlenségét.

Ez történt meg 1848. március 15-én, mikor is a magyar nemzet 1526-ban elvesztett állami függetlenségét helyreállította és az európai korszaknak adózott, mikor ugyanekkor a XIX. század modern demokráciáját tette meg nemzeti életének politikai alapjává.

1848. március 15-én a magyar nép összeforrva az értelmiséggel és arisztokráciával, vértelen forradalommal - melyben csak örömtől ragyogó arcokat és lelkesedést lehetett látni, csak öröm könnyeket,

a gyász, vagy a fájdalom könnyeit nem megvalósította a XIX. század nagy jelszavait: a jobbágyság eltörlését, állampolgári jogegyenlőséget, köztetervviselést, szabad sajtót, felelős parlamenti kormányzatot stb. Ezért az eszmékért és a magyar állam függetlenségéért harcolt együtt a magyar főúr, jobbágy, középosztálybeli. Gróf Széchenyi István a mélyen vallásos katolikus lélekkel együtt küzdött a protestáns kurta-nemes Kossuth Lajossal, gr. Batthányi Lajos az ország leggazdagabb főúra Deák Ferencsel a vidéki táblabíróval, jóllehet őket személyi és politikai ellentétek választották el egymástól. De a nemzet jövőjéről volt szó. Az egységet kellett megteremtetni, ezért az ellentéteket félretették. Ezért volt az, hogy míg más államokban a korcsme jelszavainak megvalósítása érdekében kitört forradalmak napok, vagy hetek alatt verte le a katonaság, mint Bécsben és Prágában, addig a magyar nemzeti forradalom, amely nemzeti szabadságharcra vált, 18 hónapig állt ellent az akkori Európa legkomolyabb katonai hatalmának, az osztrák császári hadseregnek és végén is csak úgy bukott el, hogy nyugatról az osztrák és keletről az orosz cári haderő fogta a fiatal magyar honvédséget harapófogóba.

Görgöcny a magyar honvédség parancsnoka, aki az osztrák tábornokokat játszva verte meg ujoncaival, az orosz hadsereg előtt letette a fegyvert. Ezután jött a bosszu. Menedélt, aki tudott, jaj volt annak, aki a nemzet ügyét szolgálta és menekülni nem tudott. Elcsúszott a nemzet! De 1867-ben újra kisütött a nap. A Habsburg-ház kénytelen volt kiegyezni, mert nagy bajban volt. Solferino-Magenta-Königrätz/s a magyar előkelőség akkor sem kért többet, sem kevesebbet, mint előzőleg.

Mikor még a Habsburg zászlók nem voltak úgy megtépázva. 1895-ben már ragyogó kiállításán ünnepelte meg a magyar ezer esztendő fennállását. Jött az 1914-18 I. világháború, melyből a magyar megcsónkítva kifosztva, leszegényítve, de fűgdetlen nemzetként került ki. Sok botlás után 1935-36-ban már annyira volt a nemzet, hogy ha a béke még néhány évig tart, meg tudja teremteni nemzeti sajátosságainak megfelelő modern magyar államot. De jött a II. világháború és csak nyomán s "felszabadító" orosz hadsereg. Tehát újra az orosz! Fut, aki futhat s aki látja, tudja mit hoz magával az orosz felszabadító. Megszűntek a magyar emigráció, melynek valamennyien felelős tagjai vagyunk. Ott-hon hangszórók bömbölik, napilapok öklömmel botúkkal hirdetik, hogy megszületett a felszabadító orosz hadsereg nyomán az igazi népi demokrácia. Ezt kell hinnie és ezért kell meghalnia legjobbjainknak és tiszczerek és újra tiszczerek ártatlannak, akinek csak az volt a büne, hogy szerette nemzetét, hazáját. Az a nemzet, mely megvalósította 1848-ban a legmagasabb rendű demokráciát egy csöpp vér kiontása nélkül, most orosz parancsra saját vérét kellett cselezni irtani. Megcsónkult a nemzet, mert megérzte, milyen könyörtelen, embertelen, hideg hatalommal áll szemben és megérzte azt is, hogy a jelszavak mögött a szláv izzó gyűlöletre lapul ugrásra készen. Szólásszabadság?! Sajtószabadság?! Köztetervviselés?! Gyűlékezési szabadság?! Parlamenti kormányzás?! Hol vagytok? Ezért vérzett a nemzet 1848-49-ben?! Ezért haltak meg az aradi vértanúk?! S most az orosz propaganda állítja, hogy meghozta nemzetünknek az igazi népi demokráciát. Alder miért vannak tele a börtönök, fogházak? Miért kell újabb és újabb gyűjtőtáborokat létesíteni? Miért kell a határt szögcsodrottal, aknákkal, farkaskutyákkal őrizni?

Ezer éves történelmének legszomorubb napjaiban is csak a hátát éggették fel, a marháját hajtották el, földjét taposták össze, osztrét gyújtották fel, de a lelket, a kulturáját nem tudták elvenni. Most pedig arról van szó! El akarják venni a nemzeti tudatot, a nemzet kulturáját, a nemzet lelkét, szellemét. Pokoli következetességgel, a propaganda a megvesztegetés, a megfélemlítés és az üldözés minden lehetőségével mindent ki akarnak irtani, oni magyar!

De míg 1848-49 után Kossuth és mások bejárják a világot, beszédeket tartanak, sikketeket írnak, hogy felvilágosítsanak mindenkit,

mi is történt a magyar nemzettel -jóllehet a veszély, mely nemzeti személyiségünket fenyegette, hozzá sem volt hasonlítható a maihoz- addig ma, amikor a veszély akkora, hogy nagyobb már nem is lehet, mi külföldön élő magyarok, az ugynevezett emigráció schol sen jelenik meg a fórumon olyan köntösben, mint azt a nemzet konok helyzete parancsolná. Az 1848-49 évek emigrációjában is voltak hibák, de voltak nagy crények is. De mennyivel kevesebb hiba és mennyivel több crény kellene a mai magyar emigrációnak, hogy felvilágosítson és megmentse azt, amit otthon ki akarnak irtani.

Magyar Testvéreim! Te, aki idegenben vagy, dollárokat, fontokat, frankokat keresel, csetleg gyönyörű autód, ruhád, televíziós készüléked van, valld meg őszintén: Nem vagy boldog, valamid hiányzik! Sokszor úgy érzed, hogy nem is tudod miért élsz! Hidd el, azonnal megváltozik ez, ha hiszed, hogy Neked idként is vannak feladataid, melyeket meg kell oldanod, mert ezekkel Nemzeteden segíthetsz. Ezek a feladatok: Élj úgy és viselkedj úgy, hogy a magyar népnek megbecsülést szerezjél! Tenced el személyi és pártpolitikai ellentétedet, ha Nemzetről van szó, mert bármily nagyok is lennének ezek az ellentétek, a közös ügyhöz viszonyítva végtelentül kicsik és jelentéktelenek. S ne feledd soha, hogy bárhova is vessen a sors, mindenütt úgy kell megjelenened, ahogyan egy büszke, mely kulturájunczet fiának meg kell jelennie. Így leszol múltó az 1848-49-es évek magyarjainhoz és a ma otthon fogosikorgatva hallgató, dolgozó és szenvedő magyarjához. Így ünnepléd meg életéddel 1848. március 15-ét és így segítéd megakadályozni azt, hogy Nemzeted elpusztuljon. Így járuls hozzá, hogy 1848. március 15-e egyszer tényleg valósággá váljék!

-o-o-o-o-

N. L.

A HAZÁRÓL...

Lement a nap. De csillagok nem jöttek. Sötét az ég.	Szép csillag a honszereget. Gyönyörűségesen ragyog.
Közel és távolban semmi fény nincs Csak másvilágon s honszerelmen	Szegény hazám, szegény hazám te. Neked kevés van ilyen csillagod.
Mécsenek lángja mint lobog! Mitől lobog, mi lengeti?	Csakhogy rég volt, midőn magyar Fejekre termett a babér;
Éjfél utótt. Ti lengtek itten nécesem körül, ti népen ősci!	A képzelt sebcs szárnyu sas, Elfárad mégis, mire odaér.
Mintha nap volna mindenik, Oly tündöklők c szellencik;	Oly rég elhervadt a babér A magyaroknak honlokán,
Tündöklők, mert hisz a dicsőség Sugármezőbe öltözködtenc.	Hazán, oly rég voltál te nagy, hogy Nagyságod hírc csak nesc talán.
Né néz ősciérc, oh magyar Ki most a sötétségben vagy itt,	Már rég nem sirtan s ime most Pillámon egy könny regedez.
Né néz ősciérc, c napokra... Szencid gyöngék, a napfény megvakít	Magyar nép, vajjon hajnalodnak Vagy alkonyodnak harmatoseppje ez?
Hazán dicső nagy ősci Ti földet rázó viharok!	Magyar dicsőség mi valál? Hullócsillag, mely tündökölt,
Ti egykoron a porba onlott Európa honlokén tomboltatok.	Aztán lehullott a magasból És mindörökre elnyelé a föld.
Oh, nagy volt hajdan a magyar, Nagy volt hatalm, birtoka;	Vagy üstökös vagy, oh magyar Dicsőség! mely jött s távozik,
Magyar tenger vízében hűnyt el Észak, kelet s dél hullócsillaga.	Hogy szedek multával újra Lássák fényét a népek s rettegjék?

-o-o-o-o-

Petőfi Sándor.

"Istenben bízva, crós akaratral, független cróvel, bátor nyugalommal és az évszázados nemzeti lét bizodalnálval állunk nehé vártánkon a vergődő, harcoló Európa kellős közepén."

-o-o-o-o-

gr. Teleki Pál.

AMI MOSZKVA-NAK ROSSZ - AZ NEKÜNK CSAKJÓ LEHET.

Küzdeni, harcolni lehet a harctéren, de lehet a diplomácia zöld asztalánál is. Ugy felelőtlen, mint fololós tényezők sokszor megállapították már, hogy Amerika megnyerte ugyan a II. világháborút, de elvezette a békét. Roosevelt-től Trumanig a leghajrecsztöbb módon fogtak melléje a dolgoknak kommunistabarótság képviselői. Eladták a vasfüggöny mögötti szabad népeket és vágták maguk alatt a fét. Juin tábornagy, a NATO szárazföldi erőinek főparancsnoka kertelés nélkül világitott rá erre a kérdésre: "A világ mai nehéz helyzetéért részben az U.S.A. helytelen stratégiája a hibás, amelyet a II. világháboruban követett."

Teljes erőnényt és sikert nem lehet csak karddal kiküzdeni. A sikert diplomáciailag előkészíteni kell és jó politikával megtartani. Ehhez azonban olyan bátorságnak kell az államférfi tersolyába lennie, hogy rá tudjon a kardjára csapni, azaz erőteljesen ott kell fellépni, ahol az szükséges. Ennek a gesztusnak azonban nem szabad üres kardcsörtetésnek lennie.

A mi nemzedékünk már sok esodát megért, de amit ma látunk, alig két hónappal ezután, hogy Eisenhower elfoglalta clábkí székét, az egyenesen lélczkctet clállítón bator, -s bennünk reményt fakasztó esclckedtet.

A háboru fellángolásával a földgöb háron részén kell számolnunk: Távolkeleten, Közelkeleten és Európában. Esztendők óta folyik Korcában a háboru. Itt a gyáva és meddő diplomatzálgatás esodótt mondott. Egy olyan sakkhuzásra volt szükség, hogy abba a Krcml belc-remegjen. Nos, az Egyesült Államok cláöke esclckedett. Elrendelte a 7-ik, teljesen hadilétészárna emelt amerikai flottának Formóza clöl való visszavonását. Dulles külügyminiszter végig járta a szabad Eue-rópát és megnagyarázta ennek a lépésnek a lényegét: "Az clnök célja az, hogy a kommunisták kénytelenek legyenek csapatuk szánát Formózával szemben növelni és így Korcából és Indóclhinából csapatokat clvoni." "Moszkva esatlós lapjai a lépés magyar átában tovább monck: "Az amerikai agresszorok, -írja a Magyar Nemzet jan. 30-ki cikkeben, -ki akarják a háborut Indochina, Filóp-szigetek, Japán és a Thaiföld hadercgcinek bevonásával terjesztetni." És az események tovább rohannek. Ma már Kina blokádjáról és a mandzsuriái támaszpontok bombázásáról van szó.

Hát igen, - ha ez megtörténik, akkor a Szovjet részére végcsakad a kényelmes Korca-i háboruzgatásnak és addig is csapatokat kell szállítani az emlitett hadercgek felvonulási területére, hogy idejében felvchessék a küzdclmet.

Honor Bigart már most jelentheti Hanoiából: "Indochinában a Vörös folyó delta-vidékén lényegesen fokozódott a franciák ercje. Csökken a guerrillák tevékenysége és nőtt a biztonság." Moszkva kórusban tövölt az agresszió ellen, jól lehet mindezcig még nem történt semmi. Nos, ami rossz nekik, az nekünk csak jó lehet.

A második puszkaporos hordó a Közelkelet.

Guillaume tábornak, a marokkói francia residens szerint az északafrikai arab államok mozgalmait Moszkva és az Arab Liga szervezik. Teljes az összhang Moszkva és Eniró között. Itt is meg fogják az clhtározottságot érteni. Pontosan azt, ami eddig hiányzott. Ha a társada mat egy lator fenyegeti, akkor azt erővel kell clnémitani. Így kell a moszkvai latorral is tenai, ha az fezt ölt is a fejére és burnuszba buvik. Itt nem egy hitvány arab csuralkodó mecsagitéséről van szó, hanem arról, hogy ha valaki játszik a tűzzel, azt az emberiség érdekében meg kell félczeni. Moszkva kezdi mcsze emck cl ugyan, de erre a kézre rá lehet koppintani főleg akkor, ha az másfélő is cl van foglalva. És a Szovjet kincseskaszrái, amelyekből közclkeleti szövetségeseit támogatja, nem kimeríthetetlenek. Legfőképpen

hiányzik azonban Moszkvának a modern hadviselés alapfeltétele - az olaj. Ez az az érdeke, amiért még a háború lehetőségét is megkockáztatták, főleg addig, amíg azt hitték, hogy ellenfelük félnek tőle.

Végül a harmadik, nekünk legfontosabb térség, ahol a háború fellángolhat, Európa. Ennek felét - közté Hazánkat - Stálin Roszcvelt-től elalkudta. Titkos szerződésnek minden előnyt nekik biztosítottak. Most Eisenhower megmatolta a titkos szerződéseket. Moszkva nem tudja többé egymás ellen kijátszani az európai államokat. Hiába vonultatja fel 5-ik hadosztályait. Nyugateurópát egységsítik. Tetszik, - nem tetszik. Aki nem értette meg az elnök szavát, annak ezt a tételt Dülles világosan megmagyarázta. Németországot újra egységsítik. Az eladott népeket pedig felszabadítják, "mert Amerika soha sem fog belocsogni népek legigázásába és rabszolgasításába," - mondotta az új elnök. Kémény és igazságos szavak ezek, amit meg kell érteni úgy a vasfüggöny mögött, mint a Balkánon, Olaszországban, Franciaországban - és Németországban.

-o-o-o-o-

ZOBOR.

GÁBOR...

A még esendősnek látszó Észak-Dunántulon egy felhőtlen nap-sütéscs délcélőtt légiriadó volt. Környező falvak szírnái már abba-hagyták üvöltözésüket, a félrevert harangok is elhallgattak. A környéken dicsőítő esend uralkodott.

A kihalt, néptelen országoton egy nagy fekete gépkocsi haladt. A motor egyenletes halk duruzsolással könnyedén vette a vidék apró cselekdedeit és a kocsis magabiztosan dőlt belső oldalára, amint utkanyarba érkezett. A kilométer-óra 70 körül játszadózott.

A kocsis első ülésén két egyenruhás férfi ült. Öltöztük egyforma: barnagombos köpeny; derékszárj, pisztoly, szemellenzős tábori sapka, rajta kis tollförgő. Beszélgettek.

-Azért csak figyeljen a gépkocsi Gábor, hogy belénk ne puskáz-hassanak, - mondotta a kormánynál ülő idősebbik.

-Ne tessék félni Százados ur, mi oly sok veszedelmet megosztunk együtt, hogy rajtunk már a golyó sem fog felelő a másik. Hanem talán enni is lehetne valamit, tette hozzá vontatottan.

Mivel választ nem kapott, hátrahajolt és a hátsó ülésen lévő osztrákok közül előkotorta járórtáskáját. Kényelmes kenyéret halászott ki belőle. Levágott két szeletet. Mindkettőt megkenté vajjal, narmalédét is tett rá. Ugy kínálta oda a kormánynál ülő bajtársának. Ez eszéktette a kocsis sebességét; a kormánykerék felkézre fogta és átvette az egyik darab kenyéret. Majd mindketten falatozni kezdtek.

A veszélyes gyárváros - melyet éppen a légiriadó hatására hagytak el - már jól a hátuk mögött volt. A néptelen országot és a mindinkább közeledő jelentéktelen faluska pedig biztonsággal töltötte el őket. Az éles és fontos gépkocsi különben se hírük, sem hangjuk nem volt...

Pár perce el később a fekete gépkocsi utasai nyugodt érzéssel fordultak be G... község egyetlen "kastélyának" udvarába, hol a n... i tábori kórház volt elhelyezve. Ez a "kastély" -nak nevezett emlekes épület egy kis parknak a közepén feküdt, mely parkosításában azonban - kicsiségére való tekintettel - csak néhány jól megtermett, rejtőzészre alkalmas fa állott.

-Menjen valami biztos helyre Gábor, azonnal jövőre! - mondta a százados és kiugrott a gépkocsiból. Megérdeklődve a parancsnok tartózkodási helyét, felsietett az emlekes lévő irodába és ott átadta a bizalmas parancsot.

Alig nézett azonban bele a parancsnok az iratokba, máris lekötötte figyelmét egy egyre erősödő motorzúgás.

-Jönnék!... Le az óvóhelyre!... - rendelkezett a még fent lézengő

egy-két embernek...

Letvonultak...

Az óvóhely bejáratánál -egy biztosnak látszó sarokban- a tábori konyha körül két-három fohérruhás szakács foglalatkoskodott.

frissen főtt ebéd étvágygerjesztő szaga terjedgett a levegőben. A parancsnok miután még néhány kíváncsiságot leparanosított az óvóhelyre, szűk környezetével és az idegen századossal a bejáratnál maradt és együtt figyelték a távolban feltűnt ellenséges gépeket.

-Nem ide jönnek, hisz nincs is itt hadieől, -szóltalt meg az egyik szakács, amint látta, hogy a gépek keleti irányban továbbrepülnek.

-Harminkettő, harm neháron, harminnégy- számolta valaki hangosan, amint az utolsó és elhalelt előttünk a magasban.

Fellélegzettek...

A nyitott ajtón keresztül kihallatszott az óvóhelyen lévő tömeg egyre élénkülő élete. Ügy látszik a megnyugtató hír oda is jutott. Néhányan -biztonságuk tudatában- a kijárat felé igyekeztek.

-Gyerünk!...K felé!...Indulj már!...-mondották a hátrább lévőek.

Az elől állók azonban nem mozdultak. Megálltak a lépcsőkön. Várták a légiridő lefuvását.

-Vedd át a póstát és induljatok!- fordult a parancsnok a háta mögött álló századoshoz. Épp oly biztonságra vagytek az országuton is. A légvédelem teljes hiánya miatt az ellenséges gépek zavartalanul garázdálkodhatnak- tette hozzá magyarázatképen.

Viszatérttek az irodába. A parancsnok segítészte az ablak mellett asztalhoz ült, hogy az elküldendő iratokat elpostázza. Felcsécsé, egy bájos fiatal asszony -felmerészkedvén az óvóhelyről- férje mellett a magával hozott könyvet kezdte olvasni, míg a százados a szoba tulsó sarkában a kályha mellett lévő asztalnál jegyzetgette valmit.

Pár percet ocsnd után egyre erősödő motorzugas szűrődött be a nyitott ablakon át az irodába. Ugy tünt fel az ellenséges gépek elérték óéllukat és terheiktől megszabadulva hazafelé igyekeztek...

A fiatalasszony abbahagyta az olvasást és a két irodahelyiség közötti széles küszöbrc állt, hátával az ajtófélfának támaszkodott.

-Mi az Nagyságosasszony?...Csak nem fél?...-kérdezte tőle barátságosan a százados.

Az asszony megvonta vállait, majd csillogó fekete szemcic a kérdező felé fordítva elmosolyodott. Éppen felélni akart, mikor egy süvítő, háthoronzogató hang tülharsogta a repülőgépek motorzugasát. És a következő pillanatban a leszakadt kőnényből kitóduló koron, a felszkitott vakolat-, tégla-, és fatörmelékck átláthatatlan sötétséget borítottak az irodára...

Ódalent nagy felfordulás volt. A biztosnak vélt sarkot és az óvóhely bejáratát súlyos sebcsülték és halottak tetenci borították. Néhányik sebcsült tetetlenségében kétségbeesve könyörgött segítségért, míg mások eszméletüket veszítve csak reflexszerűen róngatóztak. Halott szakácsok vérrel szennyezve mozdulatlanul fektíttek a haldeklők között és a hófehár köpönyökkel ugy néztek ki a szokatlan környezetben, mint a halál kövezőnyelt aszisztenci. A tábori konyha két üstje pedig a szilánkváta nyilásokon átosurgó babgulyással, mintha csak könnyeit hullatta volna az ártatlan áldozatokért.

Pár méterrel arébb ezer szilánktól átjárva laposan fektút a fekete gépkocsik. Körülötte hat nagy bombatölesér tétongott.

A ridő még tartott, az ellenséges gépek azonban végleg eltűntek, mintha megszögyelték volna véres eszékedtüket.

Kétségbeesve futkostak egyesek az áldozatok között, keresvén

barátaikat vagy hozzátartozóikat. A fcvesszett kapkodás és kiabálás-
son át is áthallatszott egyik falubeli asszony szívettépő zokogása,
amint kis fiának halott tetemét éleszgetni próbálta...

Szakadt, piszkos köpcnyében a kormos törmeléktől fekete-
nézolt aréával és vörző fejével tontorgott a százados is a sebcsil-
tek között, azoknak arcait kutatva.

A közeli esendőrlektanyából megérkezett mentőosztag megkezd-
te a sebcsiltek elszállítását. A vörző fejű századost is hívták a
kötözőhelyre, de az nem tégtott.

-Előbb keressük meg az én esendőrönct, Gábort!-mondotta,
miközben sebcsendőjét vörző fejére szoritotta.

Egy páran segítségére siettek. Lenettek az óvóhelyre, benéz-
tek a szétronsolt kocsiába, átkutatták az egész épületet és a kis
parkocskát, de a keresett schol. Tanárestalanul álltak a bejárat o-
lőtt, mikor a százados a biztosnak vélt sarokba pillantott. Ott, a
törmelék között valami gyanusát látott. Közlebb ment.

-Istencm, ez egy révidszáru esizma!...egy esendőr esizma!-
mondotta, majd segítséget sem várva, pusztá kezével kaparni kezd-
te a törmelék, melyből lassan kibontakozott a keresett esendőrnc,
Gábornak a szétronsolt alakja...

-Mi lett veled Gáborkám?...Mit tettek veled?...Miért hagy-
tál itt?...Hiszen mindig azt mondtad, hogy minket még a golyó se
fog!...zokogta könnyes szemekkel a százados, miközben ráborult a
szertett és hájbajtárs tetemére.

-Gábor!...Gábor!... Te választottad a könnyebb utat!...sohaj-
tott fel évek múlva a százados, amikor a hosszantartó esendőr ül-
dőzés elől menekülve egy sötét osillagtalan éjjel elhagyta szer-
tett hazáját.

-o-o-o-o-

R.B.

A HÁZKUTATÁS.

Sokszor volt a cső. jár. abban a helyzetben, hogy házkutatást
kellott foganatosítania és annak ellenére, hogy a feltétlenül elő-
kerítendő személy vagy tárgy, a bünjel stb. tényleg a házzal, vagy
helyiséggel rendelkezónél annak birtokában és a házban, illetve he-
lyiségben volt, mégis eredménytelenül végződött a házkutatás, avagy
csak igen nagy munkával, többször, sorozatos házkutatás során került
a kérdéses tárgy elő. Mi volt az eredménytelen házkutatás oka?

De vegyük csak sorra a dolgokat.

Mi a házkutatás célja?

1./Valamely büncselekmény tettesénck vagy részcsenck kézre-
kerítésc.

2./Büncselekménnyel összefüggő bizonyítékul szolgáló tár-
gyak feltalálása /: eszközök, tárgyak, nelyekkel a selekményt elkö-
vették, tárgyak nelyek a selekményből folyólag kerültek a tettes
birtokába, eszközök nelyek a selekmény nyomait viselik, egyenck,
akik a büncselekménnyel csek áldozatul, vagy olyan feljegyzésc,
iratok, amelyek a selekményre vagy a tettesre rávilágítanak./

3./Tiltott, vagy gyanus tárgyak felkutatása, őrizetbe vételc.

A házkutatás megkezdésc előtt meg kell állapítani, hogy
hány helyen kell a kutatást megtartani. Ez annyit jelent, hogy nin-
denütt meg kell tartani, ahol feltételezhető, hogy a keresett személy
vagy bünjel fellelhető és a helyiségek az illető rendelkezésére ál-
lanak pl. falusi ház, tanya, présház stb. A kutatást lehetően egyidő-
ben kell megtartani, ha ez a létszám hiánya miatt nem volna lehetsé-
ges, akkor a helyek biztosítandók addig, míg a kutatás odér, nehogy
onnét ép a keresett személy elmenjen, a tárgyat elvigyék, amíg a
másik helyen folyik a kutatás.

A házkutatás oly időtrabló és fáradságos munka, hogy azt egy-
két fős jár. alig végzheti tökéletesen főként, ha nagyobb kiterjé-
s.

désű épületek, gazdaságok stb. átkutatásáról van szó, azért kellő erőteljesen kell rendelkezésre bocsátani.

A kutatás megkezdéséről legyen. Ez félsiker. Még a bizalmi egyénnek se tudjuk előre szándékunkat.

A házkutatás megkezdése előtt gyűjtsük össze a háznépét egy helyiségbe, ha a keresett egyén vagy tárgy kiadására irányuló felvilágosításunk eredménytelen maradt. Azokat tartasuk felügyelet alatt, tiltsuk meg az egymással való beszélgetést. Ha valaki közülük ki akar menni, helyén való a személytozások.

A kutatás megkezdése előtt tájékozódjunk a helyi viszonyokról, a házhoz tartozó mellékhelyiségekről, épületekről, ki-be járatokról.

A házkutatást tervszerűen végzzük. A terv elkészítése és keresztülvitele attól függ, személyt, vagy tárgyat keresünk-e. Utóbbi esetben függ annak terjedelmétől, minőségétől. Az, hogy mely helyiségben kezdjük a kutatást; jóformán nem számít, de ügyeljünk arra, hogy semmi ki ne maradjon.

A házkutatásnál felmerülő kérdések:

a./ mit keresünk?

b./ hol és milyen módon kutassunk?

Az első kérdésre a felületet a büncselkmény szabja meg, amelynek nyomozásával kapcsolatban a házkutatás szükségessége felmerült. Ez lehet személy /pl. a büncselkmény tettese/, de lehet és ez a gyakoribb eset, tárgy /büncselkményből származó bűnjel, lopott pénz, óra, vagy a büncselkménynél használt eszköz stb./ Mindkét esetben a kutatás megkezdése előtt arra gondoljunk, hol rejthetődhetik az illető, vagy hova rejthető a tárgy. Pl. személyt ne keresünk a szekrényben a vasalt ruhák között. Tárgy keresésénél még arra is kell gondolnunk, a keresett tárgy csak egyben, vagy szétszedhető állapotban is előíjthető-e? Pl. lopott puská, kerékpár stb. De arra is, hogy nem-e csak az ellenértékét őrzi a tettes otthon. Pl. lopott és eladott kerékpár ára, elzálogosított óráról a zálogadóla stb.

Számolnunk kell azzal is, hogy a tettes vagy hozzátartozói a rá kellemtelen bűnjelt az utolsó pillanatban elgátlással megcsinálták. Pl. rablott pénz.

De nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy pl. véres ruhát időközben kimosták. Ilyenkor a feltűnően tiszta, frissen mosott holmik különösen kell, hogy érdekeljék a nyomozó eszébe, mert a véryneműk a kimosott ruhában is kellő szaktudással és eszközökkel kimutathatók.

Gondos vizsgálatnál sok esetben a keresett személy vagy tárgy lenyomatát, vagy benyomatát találjuk. Pl. ép elcsúszott tettes friss lábnyomainak benyomata vagy lenyomata. Vagy pl. dőngölt padozatu kamrában betaposott gabonaszemek benyomata stb.

A második kérdésre a felületet részben megadtuk már az első kérdés elátt gondolatokkal, tehát azzal, hogy a keresett dolog terjedelménél fogva hol rejthető el, szétszedhető-e, melyek azok a helyek ahol az egész nem, de a részek előíjhetnek.

Megkönyviti a házkutatást, ha belc tudjuk megunkat képzelní a tettes gondolatvilágába.

E tekintetben a tettest két elgondolás vezérleheti:

vagy rejtkehelyet eszel ki, esetleg ilyet készít, /mester-séges rejtkehely/

vagy arra számít, hogy a kutató eső. csak rejtkehelyen keresi a holmit, így nyíltan hagyja. Pl. az ajtó hátamögé felakasztott puská.

A házkutatás két szakaszból áll:

1./ Általánosságban, csak külső g nézzük át a helyiségeket;

2./ Részletesen kutassunk a keresett személy és különösen a tárgyak után. /folytatjuk/

BESZÁMOLÓ AZ 1953-BAN TARTOTT CSENDŐRNAPRÓL.

Szincs riportban szeretnék izlított adni azon ünnepekről, emlékezőkről, amelyek 1953.február 14.és 15-én tartott "Csendőrnapi" alkón szerte a világban, Csendőrnapi innen és túl történtek. Ezek a történetek első bizonyosságai annak, hogy a jó magyar csendőrnapi esirézni kezd, szárba szökken és hazatérésünk időjére megtermi a gyünblescit: Testületünk újjászépítését s Nemzetünknek igazi biztonságát!

Közden talán azzal, hogy Hamiltonban, Torontóban, Calgaryban, Clevelandban, Detroitban, Australiában, Buenos-Airesben, Croixban, Port-Bachban és Austriában is nagyobb csoportokban és ünnepeleys keretek között ünnepelelték meg a csendőrnapiot Bajtársaink. Lehet, hogy másutt is, de arról zididig még nincs tudomásom.

De számtalan levél érkezett az HHCSEK Vezetőjéhez és a kéziratot szerkesztőjéhez is, ahol két-három eső. Bajtárs jött össze a csendőrnapi, templomba mentek imádkozni, majd utána a közös ebéd előtt néma "Vigyázz" állásban fordultok arccal Hazánk felé, hogy emlékezzenek és lerójják hálájukat martirjaink, hőseink és még mindig szenvedő Bajtársaink és magyar Testvéreink iránt.

Beszéljen továbbra helyetben az az újságírók, amely a többek között a Torontóban megjelenő "Kanadai Magyarok" c. hetilap f.évi 8.sz.-ban látott napvilágot:

"Csendőrnapi. 1953.február 14-én ünnepelelt a m.kir.Csendőrnapi ég fennállásának 72-ik évfordulóját.

Talán furesén hangzik ez a szó, hogy: "ünnepelelt". Furesén hangzik és mégis így volt.

Nem zászlódíszsel, nem ünnepi felvonulással, nem ünnepi beszédekkel történt a megemlékezés, hiszen az ilyesmi a mérföldozrek távlatában szetszort csendőrnapi között lehetetlen lett volna. Mégis, ahogy a csendőrnapi ünnepelelték, így, a maga egyszerűségében, talán több volt, mint egy zászlódíszes, ünnepi beszédekkel tarkított felvonulás. Nem volt sajtópropaganda, nem kürtölték tola a világot az ó nagy ünnepelelel, csendőrnapi, szerényen, férfiasan, magyar csendőrnapi illő módon ünnepelelték.

Február 14-én a legendáshírű m.kir.Csendőrnapi őt világrészben szótszortan élő tagjai egy percés néma "Vigyázz" állásban emlékezték meg az évfordulóról.

Mindössze egy perc. Egyetlen, könnyes, néma perc esupán. Emlékezés az évfordulóra, emlékezés a két világháboruban hősihalált halt csendőrnapi bajtársakra, a csendőrnapi martirokra, az internáló táborokban szenvedő, a börtönökben megkínzottan szynylódó, a szibériai bányák nélyén vergődő, az odahaza megaláztatásban élő bajtársakra.

Pontban déli 12 óraker czer és czer csendőrnapi, mint egy ember állt néma "Vigyázz"-ban szerte a világban! Czer és czer becsületos, kemény, magyar csendőrnapi fordult a Haza felé, hogy emlékezzék!

Ez volt az ó ünnepelel!

A megvalázott, a sárbataposott "kakastoll" hősei, akik "Híven, Becsülettel, Vitézül" teljesítették kötelességüket a Hazáért, magyarságukért, mindannyiunkért.

Segitsen Benneteket és valamennyiünket a magyarok Istene, hogy megérjük még azt az időt, mikor újra kakastoll leng a Kárpátokon a tavaszi szélben és Ti lefolytatogt megint a "törvényes rend és a belső béke támasza, az állam közbiztonságának és nyugalának óra, az állam és nemzet bizalmának letetőményese".

Ti, leköpött, földönfutó, derék, becsületos Magyar Csendőrnapi!"

A hamiltoni eső. csoport. 1953. február 15-én /vasárnap/ tartotta meg a csendőrnapiot. Résztvettek azon: Toronto, Wolland, Port-Colborne, Niagara Falls, Delhi és környéke és Bradford-beli eső. csoportok, valamint az USA-beli buffalói eső. csoport. /küldöttje. Az ünnepelelyen a hamiltoni

csop. tagjaival együtt összesen 55 csö. bajtárs vett részt. A meghívott polgári szónokok száma 41, s ezen kívül meghívás nélkül, mint érdeklődők 15- en voltak jelen s így a jelen levők létszáma: 111 volt.

Az ünnepély d. c. 9 órakor r. kat. Szentmise hallgatásával vette kezdetét, amelyen valamennyien résztvettek. E Szentmise keretén belül a hamiltóni csop. zászlójának felszatelése is megtörtént. A esendőr-nappal és a zászló-szenteléssel kapcsolatban a misét szolgáltató lelkesz mártír és hősihalált halt Bajtársainkról lélekemlő szavakkal emlékeztet meg.

A Szentmise befejezése után az azon résztvettek valamennyien a ref. templomba vonultak, ahol Istentiszteleten vettek részt. Ennek befejezése után a templom alatti hallban vette kezdetét a csö. napi ünnepély. A disztribúció után a szónokok mondták el beszédeiket. A esendőrség történelmét és fejlődését, valamint emigrációs életét kincritőn és nagy alaposággal K. T. bajtársunk ismertette. Többek között a következőket mondotta: "Nyolc év, hogy eldőlt az utolsó lövés és Buda védőinck kezéből kicsett a fegyver. Ezzel a magyar nemzet sorsa megpecsételődött. Böözönlött a vörös horda s így abban az évben a esendőrség nem ünnepelhetett már esendőrnapot, de meg is szűnt a jogrend is, amit a esendőrség jelentett az országnak. Kezdetét vette az erkölcsi megrendülés, majd az elletmondások és hazugságok korszaka következett. Ez beszenyvezte a esendőr becsületet. Ereynüket bűnnek minősítették és állandósult a bosszúállás ösztöne. A bosszúvád is alantós eszközcivvel a esendőrség ellen fordult, félretve a keresztény erkölcsiösség és lovagiasság minden szabályát.

A esendőrség közbiztonsági szerv volt, de amikor a Haza hívó szava frontszolgálatra szólította, abból is lelkesedéssel és önfeláldozóan vette ki a részét. Esendőrsirokkal találkoztok a Don-tól a Kárpátok-ig, Erdélyben, Tiszántulon, a Duna-Tisza közén és Dunántulon, mely ékes bizonyítéka annak, hogy a esendőrség mily mértékben vette ki részét a Haza védelméből. Eppen ezért mi, akiknek sikerült a poklok poklától kiszabadulni és most szabadföldön élünk, ahál nyugodtan hajthatjuk alá a fejünket, nem felejtkezünk meg a hősihalált halt, vagy a vad gyűlöletnek áldozatul esett bajtársainkról.

Ma amikor egy tébolyodott világ üli halotti torát felöttünk, Istent, Hazát, családot és minden erkölcsi eszmenyt megtagadva, nekünk erkölcsi kötelességünk egysebe tömörülni. Valljuk és hirdessük; Emlekezzünk a hősi vagy mártírhaltalt halt bajtársainkra, él bennünk az ó megbecsülésük és meghajtjuk előttük az elismerés zászlóját. Legyünk mi a bajtársi és baráti szeretet zászlóvivői. Nyujtsunk kezét egymásnak mi magyarok itt idegen földön is, úgy mint otthon, ne tegyünk különbséget régi és új kanadás között, mert az ellenszencvet szülné; már pedig soha sen volt nagyobb szükség a baráti szeretet melegére, mint ma. Tudon, hogy nem könnyű a feladat, mert idegen földön élünk, ahol még most is sokan néznek ránk ellenséges szemekkel és különféle hazug régalmakkal illetnek bennünket. Ez nem ok a kétségbeesésre. Anyagiakat elvehetnek tőlünk, szorhatják ránk a régalmak özőnét, de a magasabb erkölcsiösségnek lelkekben örözt magyát sen megalázással, sen régalomhadjárattal el nem vehetik.

Kedves jó Testvérek! Kedves Bajtársak! Bár, mennyire is fáj a mult, bár, mennyire ki voltunk téve a megvetésnek és gyűlöletnek, feladatunk most nem a mult siratása, hanem az új élet építése. Nem a gyűlölet és revans, hanem a megbocsátás. Jézus a megváltó hitet és nélyseges szeretetet hozta az emberiségnek. Hígyjunk ebben, akkor fel kell hogy ismerjük, miszerint az igazi felszabadulás belül kezdődik önnegünkben, amikor helyesen értékeljük a jót és rosszat, istent és az embert.

Nincs már messze az az idő, amikor az elnyomott magyar szabadság napja felvirrad. Az éj végfelé közeledik és a pirkadás jelai mutatkoznak az ég peremén.

Add Uram, hogy minél előbb eljőjön az a drága pillanat!"

Ezután F. L. szds. kisloánya Pósa Lejostól "Magyar vagyok, magyaroknak születtem" e. versét szavalta el nagy tetszéssel. Ezt v. F. Gy. bajtársunk előadása követte. Részletesen ismertette, hogy miért és hogyan történt a m. kir. Csendőrség tagjainak kollektív felolvasásig vonása és Testületünk feloszlata, megszűntetése. És amint mondotta: "Tették ezt azért, mert bennünk látták a megtestesült és szoborba öntött örök tiltakozást, hogy el a szőrös, véres mancsokkal a tiszta magyar lilionoktól és leendő magyar anyáktól és a családi tüzhelytől. Tudták, hogy amíg mi vagyunk, addig állati szonjuk csak szonj marad és céljuk megvalósíthatatlanok. Utjukban voltunk, gátat képeztünk, amit szét kellett rombolniuk. Most ott áll egy ország minden biztonságát megfosztva, a söpredéknak, dolgotalan munkakerülőknak, börtöntürelékeknek és részeges bűnözőknak kiszolgáltata."

Azzal fejezte be igen értékes előadását: "felállással adjunk kifejezést hőscink és martírjaink iránt érzett tisztelőtünknek. És tegyünk fogadalmat, hogy Testületünkhöz mindig hűek leszünk, szeretett Hazánkért pedig "Hívem, Becsülettel és Vitézül" élünk és halunk!"

A ref. egyház részéről a zászló áldása ezután történt meg. A zászlóavató beszédet Gérus István volt eső. bajtársunk mondotta, kinek a felcsége töltötte be a zászló-anyaí tisztséget és a zászlót egy nemzetiszínű zsinorral díszítette fel, melyet Sz. K. szds. ajándékozott e csoport zászlójára.

A zászló avatása és megáldása után a hamiltoni eső. csoport tagjai a zászlót kézzel-kézre adva tették fogadalmat a zászlóhoz való hűségükről. A zászló leírása: piros-fhér-zöld, háromszínű néhez zászlósclyemből készült lobogó. Körül aranyrejtos szegéllyel. Közepén a magyar kis címer a Szent Koronával. A korona körül a címet is övezve "Hívem, Becsülettel, Vitézül MKCSBK. hamiltoni csoportja, 1953." felírás díszíti. Ezt egy arany korong veszi körül.

Majd P. A. bajtársunk saját szerzeményű "Vágyom hazá" e. nagyon kedves versét szavalta el. Ezt követően a vendégcsoportok vezetői, illetve kiküldöttjei üdvözölték a hamiltoni csoportot. A wellandi csoport a hamiltoni csoporttal ünnepelt együtt a külön eszndőrnapot nem tartott. Ezért Sz. K. szds. bajtárs a birtokában levő volt magasabb eső. parancsnoksági zászlót és egyéb eső. cecikéket az ünnepélyen bemutatás és minden egyeshez külön-külön történelmi magyarázatot is fűzött.

Az ünnepély keretén belül a megjelent polgári személyek közül is felszólahtak egyesek. Beszédükben a eszndőrség intézmény mellett tették hitet.

A díszbéd előtt a ref. lelkes, utána pedig a r. kat. lelkes mondott inát és megalakultak a bajtársi csoportok, amelyek keretében onlékeztek a multrol, tárgyalgatták a jelent és bizakodással terveztek a jövőre.

Végül dr. M. J. ottani csoport vezető bajtárs, aki az ünnepély megrendezését irányította, ismertette az MKCSBK vezetőjének a eszndőrség érdekében itt az emigrációban kifejtett önzetlen tevékenységét, bátor és férfias kiállását, amit a jónélvők általános lelkesedéssel vettek tudomásul és tisztelőtük kifejezéséül aláírásukkal ellátott onlékivet juttattak hozzá.

Február 14-én a Brandfordi rádió magyar adásában a eszndőrnappól megemlékezett.

Clevelandban kb. 40 bajtárs gyűlt egybe a eszndőrnapon és ez alkalommal begyűlt összegből 5 nékülözö bajtársnak küldtek egyenként 5-5 \$ juttatást pedig csoportot és a B. L. -re is 7 \$ juttattak hozzájárulásként.

Ezután köszönjük és nyugtázzuk az On... hozzájárulását a B. L. -re.

Becsősegsen ünnepeltük a eszdőrnapot a torontai cso. csop. tagjai is, anclynk lefolyásáról a következő -40 cs. bajtárs aláírásával cllétett- cllékvét terjesztették elő a MKCSBK vezetőjéhez: "Ez alkalommal mély együttérzéssel és melc bajtársi szeretettel gondolok a Magyarországon mabságban snylődő Bajtársainkra, a eszdőreég hősihalottjaira és vértanúira. Nemcs példájukból merítünk c-rőt és crosčen hiszünk és bizunk egy szobb magyar jövőben.

Szívünk teljes melegével üdvözöljük Nagymáltóságu Altábornagy Urat és az összes Bajtársakat, akik a nyugati végeken olyan keményen állják a eszdő-rvartát. Adjon az Isten Mindnyájuknak jó crőt és egészséget további közösségi munkájukhoz, anclyhoz mi is valamennyien crónkhöz képest hozzájárulunk, hogy ha ismét szüksége lesz cránk Hazánk közbiztonságának, úgy tovább teljesítjük kötelességcinket: Hívem, Bocsolttal, Vitésül.

Adja az Isten, hogy úgy legyen!"

Igy folytathatnám még tovább s talán több oldalon át, mint ahogyan tettem. De úgy gondolom, hogy a közöltékből is minden Bajtárs előtt bizonyított, hogy az ez évi eszdőrnapon újból összedobbantak világszerte a magyar eszdőr szívok, ami által a mi egységünk még crosché vált és a magyar jövőnek biztos záloga lett. Adja Isten, hogy a következő eszdőrnapot, cgychruhában, cgyütt s Hazánkban tényleg ünnepehhessük. Y-6.

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTOI ÜZENETEK.

FRANCIAORSZÁGI SEGÍTŐ ALP pénztárosához 1953. február hóra 100 /Egy száz/franct az alábbiak fizettek bc: Fekete Gábor, Dajka István, Kovács János, Szakács Sándor, Németh István, Tóth József, Békési Gábor, János János, Tóth József Bassac-Jutz-i lakos bajtárs utólag január hóra is befizetett.

T. J. Croix, bajtársunk felesége 1953. március hó 4-én egy fiu gyermeknek adott életet, akit Árpád, József névre kereszteltek. Minden jót kívánunk az újszülöttnak és szülőknek is. Isten teljesítette kívánságukat, mert fiu-gyermeket adott nekiknek. Miveljék tehát olyan jó magyarnak azt, mint amilyen jó magyar az Mácsapa.

"Tavasza". Mchéz kérdésre cfoleletet adunk, mert az elkövetkezendőket előre nem tudhatjuk. Ha mi volnánk hasonló helyzetben, úgy helyben maradnánk. Véleményünk szerint nősülésével is várhat még egy kis időt.

Kellenc Husvétí-ünnepet kívánunk czuton is minden Bajtársunknak és olvasónknak azon hó óhajttással, hogy a Mindenható hozza el niclőbb a valóságos magyar Feltámadást is.

Következő példányszámunk -technikai nehézségck miatt- 1. évi május hó első napjaiban jelenik meg, melyet a Bajtársak glózatkézségc folytán a közös tulajdont képczó saját írógépen állítunk elő.

M A N U S K R I P T - K É Z I R A T I A B S E N D E R, A D R E S S E - C I M :
B. L. SZERKESZTŐSÉGE, B R E G E N Z. Lager Vorkloster, Baracke 2.

DRUCKSCHRIFT. An Herrn
PRINTED MATTER.

Mr.

Dr. REKTOR BÉLA
1882 EAST. 66 ST.
CLEVELAND 3.

MIT FLUGPOST
PAR AVION

OHIO. USA.